



LEGAL NEWSLETTER Marzec 2015

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z najnowszym biuletynem prawnym naszej kancelarii.

Ww. biuletyn zawiera wybrane, najnowsze zmiany w polskich przepisach prawnych z zakresu regulacji dotyczących aktów stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska, które weszły w życie w marcu 2015 r., jak również wybrane orzecznictwo Sądu Najwyższego.

W przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Szulikowski

Radca Prawny i Partner Zarządzający
M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

W marcowym biuletynie:

- Prawo o aktach stanu cywilnego
- Zmiana imienia i nazwiska
- Orzecznictwo Sądu Najwyższego

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

1 marca 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1741), na podstawie której uchylono dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264) i uregulowano materię związaną ze stanem cywilnym wprowadzając szereg nowych rozwiązań, w tym przede wszystkim:

- wprowadzono zasadę prowadzenia akt stanu cywilnego w systemie teleinformatycznym (tj. w formie elektronicznej) zamiast w formie papierowej jak to miało miejsce do tej pory;
- wskazano, że dostęp do rejestru stanu cywilnego mają minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierownik urzędu stanu cywilnego, zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego oraz, w zakresie sprawowanego nadzoru – wojewoda, co w rezultacie wyłączy obowiązek przedkładania w urzędach stanu cywilnego odpisów aktów stanu cywilnego, przy realizacji czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a kierowników urzędu stanu cywilnego zwolni od przekazywania pocztą informacji o zmianach związanych ze stanem cywilnym;
- przewidziano możliwość uzyskiwania odpisów aktów stanu cywilnego w dowolnie wybranym urzędzie stanu cywilnego na terenie całej Polski, w tym także wydawania takich odpisów w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym

przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu;

- wprowadzono zaświadczenie o stanie cywilnym, którego złożenie ma zastąpić składanie wielu odpisów innego rodzaju aktów stanu cywilnego dotyczących jednej osoby;
- przyjęto zdalną aktualizację przez kierownika urzędu stanu cywilnego rejestru PESEL o zdarzeniach z zakresu rejestracji stanu cywilnego, co ma usprawnić zasilanie rejestru PESEL danymi z zakresu rejestracji stanu cywilnego;
- dopuszczono możliwość zawierania związków małżeńskich, na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo, także poza budynkiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewnia zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, co podlega jednak dodatkowej opłacie, wynoszącej w chwili obecnej 1 000 zł;
- przewidziano możliwość nadawania dzieciom, bez względu na ich narodowość i obywatelstwo, imion obcych, a także imion, które nie wskazują na płeć dziecka, ale w powszechnym znaczeniu są przypisane do danej płci;
- zrezygnowano, w wybranych przypadkach, z wydawania decyzji administracyjnych na rzecz dokonywania czynności materialno-technicznych zakończonych wydaniem odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego,

obejmujących np. transkrypcję, czy odtworzenie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

małżeństwa wnioskodawcy, a jeżeli zmiana rozciąga się na małoletnie dzieci - również do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akty urodzenia dzieci.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Z dniem 1 marca 2015 r., na mocy omówionej powyżej ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. prawo o aktach stanu cywilnego, wprowadzono także istotne zmiany do ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414, ze zm.), w tym m.in.:

- rozszerzono stosowanie ustawy o zmianie imienia i nazwiska na cudzoziemców niemających żadnego obywatelstwa, którzy mają w Rzeczypospolitej Polskiej jedynie miejsce stałego pobytu (do tej pory wymagane było miejsce zamieszkania na terenie Polski);
- wprowadzono możliwość składania wniosku o zmianę imienia lub nazwiska do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego;
- przewidziano modyfikacje dotyczące treści wniosku o zmianę imienia lub nazwiska, a także załączników, które należy dołączyć do takiego wniosku;
- nałożono na kierownika urzędu stanu cywilnego albo, w określonych przypadkach, jego zastępcę, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, obowiązek przesłania tej decyzji, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

W dniu 16 lutego 2012 r. Sąd Najwyższy wydał wyrok, w którym stwierdził, że w zakresie zawieranych przez banki z kontrahentami umów opcyjnych, należy stosować zbliżony lub podobny przedkontraktowy standard informacyjny, wynikający z postanowień dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (dalej „dyrektywa MiFiD”), nawet jeżeli w chwili zawarcia umowy z bankiem dyrektywa ta nie była jeszcze implementowana do polskiego porządku prawnego (sygn. akt IV CSK 225/11, dalej „wyrok”).

Na wstępie warto przypomnieć, że opcja jest umową, która daje posiadaczowi opcji prawo do nabycia lub sprzedaży określonego instrumentu bazowego po z góry ustalonej cenie w określonym terminie w przyszłości. Z uwagi na mechanizmy jakie wykorzystuje umowa opcji, pozwala ona na uzyskanie o wiele wyższej stopy zwrotu z inwestycji, jednakże jednocześnie pociąga za sobą duży stopień ryzyka. Przedmiotowy wyrok dotyczy przede wszystkim obowiązków informacyjnych, które spoczywają na bankach w związku z zawarciem umów opcyjnych. W tym zakresie Sąd Najwyższy rozpatrywał przede wszystkim znaczenie dyrektywy MiFiD, która została implementowana do polskiego porządku prawnego w 2009 r. i nałożyła na banki

szczególne obowiązki informacyjne, m.in. obowiązek informowania klienta o ryzyku wynikającym z proponowanych transakcji i pisemnego ostrzeżenia, że proponowana transakcja jest nieadekwatna do deklarowanych przez niego celów i jego sytuacji finansowej. W oparciu o stan faktyczny rozpatrywanej sprawy Sąd Najwyższy podkreślił, że przy zawieranych umowach opcyjnych należy stosować zbliżony lub podobny przedkontraktowy standard informacyjny wynikający z postanowień dyrektywy MiFiD, nawet jeżeli w chwili zawarcia umowy z bankiem dyrektywa ta nie była jeszcze implementowana do polskiego porządku prawnego. Wyrok potwierdza zatem zasadę, że strony mogą powoływać się na dyrektywę nawet jeszcze nieimplementowaną do krajowego porządku prawnego, jeżeli termin na jej implementację już upłynął.



KONTAKT

M. Szulikowski i Partnerzy

Kancelaria Prawna

ul. Podwale 3 lok. 13

00-252 Warszawa

tel./fax: 22 635 46 00

e-mail: sekretariat@szulikowski.pl

www.szulikowski.pl